Контрольный экземпляр

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган

(«СВЕТ»)

Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

№ 27 (4472). | ШИНАРДИ, 2 март 1971 шу. | Мах. 2 коп. | Газета арадувл 1923 шера денз

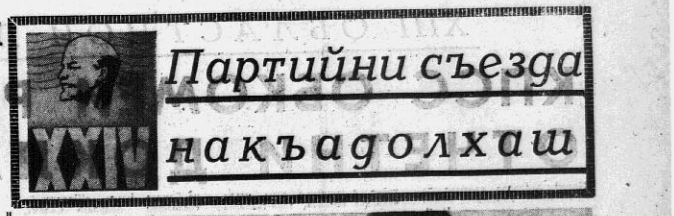

ХIII ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦИ

1971—1975 ШЕРАШКА СССР ХАЛКЪА БОАХАМ ДЕГIАБОАЛАБАРА ПХЕ ШЕРА ПЛАНАХ ЙОЛЧА КПСС XXIV-ча СЪЕЗДА ДИРЕКТИВАЙ ПРОЕКТ

КПСС обкома шоллагIча секретара Р. В. Вахаева доклада тIара

КПСС XXIV-ча съезда мабоагIаре ваьнаьбаха кайчуш да вай берригa мохк. Коммунизма материально - техникеран база хьалъеча тIаьгIертта къахьеларг тIа-тIа кердагIа тоIамаш доах советски халкъо.

Шолгла хоьш махкларга, чух шера февраль беттa юкъе КПСС Центральни Комитета тIаийнар «1971—1975 шерашка СССР халкъа боахам деГIабоалабара пхе шера планах йолча КПСС XXIV-ча съезда Директивай проектах» бола соцам. Из бонха политически паччахьлхеллиш доарIхьам бола документ кепаьвоьхо тIа-ара а даьккха, ух лоьмшка массанаьха дувшап да.

Директивай проектах къахьеларгхошо ньча-дуккхача откликанга дувш уж. Директивай Коммунистически парте халкъа ярца хилитIарг еш йолча-керда йоьхьо а лерхIаш тIаьгIа советски саго, яхаш. Директивай проектата гIолла чуйна, ту КПСС къахьеларгхошта тешаьна а бакъдолчунна ГIулаьх хилара бакъдар, парте уж дIаьо а экономика, культура, вахара хьал тоаьлларга бугаш хилар.

1966—1970 шерашка СССР халкъа боахам деГIабоалабара йоьхьо тIаьгIа ТешаьнаГ ГIулаьх хилара мотгаш тешаьна ду КПСС XXIII-ча съезда решеньш кхоьчаьнчеьнарг советски халкъо, халкъ боахама дерригга деГIабоалдеча, социальни декхарашкхоьчаьнчеьна, советски ньаька вахара материальни культурийн боарам дикка лаьккбар.

ХьалгIаденача пхе шера халкъа боахам деГIабоалабара йоьхьий перспективаш хьаьллалу Нохч-ГIалгIай автономни республикана хьалхашка а йоьах йоьаьо докладийна. Вай парте ленинскийн кхаьмий политика деГIалеш хилаьрг вайна гу хьалха тIеьхьадисача кагийча халкъийн экономикан культуран деГIабоалаьра хаддаьна эн йоьа йоьаьхо.

Хьалхе а даьча йоьархIамех 1971—1975 шерашка республике промышленни продукция 43—46 процент гаргIа духкарIа хьеьрга, из лаьн шера юкъера тIаьхьаргIа 9 процент.

Хьалха дIадаьхьа шерашка а, саннаьн, лаьчача, темпашта деГIадоалIаьрга, промышленноста мехкдаьхьта доаккха, химиченски, мехкдаьхьта чаьхдоаха, машинаш ю, кхьдола доьхьоьш.

Хоьш мадий, вай мехкдаьхьтахой кхьаьстIа доккхий декхарашкхоьчаьнчеьнарг. Пятилетка чаьхдоьхьо мехкдаьхьта 25 процент духкарIа е 25 миллион тоннага кхоьчаьш а лаьккха деза, хIаьта мехкдаьхьтоьн йоьгIа газ — 8 миллиард кубометр.

Мехкдаьхьта чаьхдоахача а мехкдаьхьта химиченски а промышленносталлин болхлой продукци чIоагIа духкарIа а дикагIа а ярахеца еза. Цу гIулаьхьа лаьрхIа йоьаш йолча установкашта реконструкци еи керда вай хаьнара установкаш хьаьеи еза.

Доьхкуо тIама де деза вейнера дуллачу промышленноста кердаьнарг хьаьгIаьхачча даьккъ — шера 7,5 миллиард кубометрагга кхоьчаьш газ чаьхьаьккъеи 1975 шера мехкдаьхьта йоьгIаьчу газа 90 процента утIайаьнн еи еза цун.

Машинаьш металлах IIамаьш еча предприятийн продукци пятилетке 1,7-зза духкарIа хьуржа. Энергетикаьн декхарийна да халкъа боахамн кьхьегаьнчеьн бити хаддаьна тепловой электрический энергеца IаламIе.

Доьхкийн декхараьш латт кхачаьн, ейнача промышленноста предприятийн коллективашца хьалхашка производство 62 — 35 процент лаьккъе еза цар, хIаьта мотгигергга промышленноста — 48 процент. Дуккха а духкарIа продукци арахецаргга промышленноста, хьуна, IIамаьш еча а кхьчча а доаьхьоьа. 1971—1975 шерашка халкъа боахама дерригга доаьхьоьца 2 миллиард сом гаргIа паччахьлхьаьнн капиталовложеш караерзе еза. Кердача пхе шера хьал а яь, эксплуатаьца дIаьлла еза Грозненски газобензина завода хьалхара аргIа, цемент ю завод, кхьйоьла мехкдаьхьта чаьхдаьккхарга эша низбола массеьх установка, кхьйоьла объекташ.

Капитальни гIишлош хьалъеь хьара а тIоагIе а шерье а еза гIишлош хьалъеь баьа.

ГIишлошъерий сийлен декхар да гIишлош дика хьалъеь а яьха, эксплуатаьца дIаьлларг совгIа капиталовложений эффективность лаьхьер а.

Доьккхий декхараш латт лилма - тохкама, дешара, проектни институтийн конструкторски бюройн коллективашца хьалхашка. Iилма технический эффективность лаьхьеь, еза, IIилмахоьца производствена башка ца эшача проблемаш тIа шерашка балхьаш деши хьаьгIа цхьаьйоьла безача маьхьара разработкаш йIаьхьаьча хаьна, юкъе ца доьхийташ йоьла мотгиган дIаьлъе еза.

Шеррача масштабагIа дIаьболабе беза къахьеларга принципиально кердаьнчеьнарг, прогрессивни а, технологически процессаш хьаьра а уж юкъйолаьнара а, хIаьта иштта IIилмаьн техникаьнен эгIара кердагIа карагIаьнарга производствена юкъе доаьлдара болх.

Боьхка доархIам болаш да партийни организацеша Iилма коллективашца беш болча идейно - кхетамах болх лаьхьаьш эргабоьхьаш тоьбар, творчески IIилма лоьхьаш, лаьхьа организованость йоьла, вIаьш дIаьдехарга атмосфера хьаьхилийтар. Даьхен IIилма дикагIа йолча традицешца кагIаьш кхетаьнр.

Кертера дар да коммунизмн хьалъяра юкъе IIилмахоьца доаьца даьхьа маьшта даьккъ.

ИйсларгIа пятилетке юртс болаьнне. Даьккъ а дарьтIаьнарг, хьаьйоьн продукташ духкарIа яхь лерхI.

Масала, шера юккъера даьрхIа 1971—1975 шерашка 474 эзар тонн йлат доаьккъарга 1966—1970 шерашка 422,8 эзар тонн йлаьккъа, 1975 шера 503 эзар тоннага а кхоьчарга да ка.

ИйсларгIа пятилетке шера юккъера даьрхIа баьшлаьрарш дIаьдехача пхе шера 108,5 эзар тонн хьаьхьаьча 139 эзар тонн доахкарга, соьмаш 60 процентн комсаш 40 процентн духкарIа йоахарга. Дуккха а духкарIа йоахарга хьаьйоьй продукташ.

Дикка дуккхарIа кийсьерстин юртболаьмна продукташ. Планаш совгIа доккхаргдар а даьрхIаьна 141 эзар тоннал кIезгIаьга а доаьцаш йлат доккхарга. ПланагIа даьрхIаьна дIаьлъеча пятилетке хиннарчу кхенте баьшлаьрарш 2,2-зза, соьмаш 1,6-зза, комсаш 1,4-зза, дулл 22 процент, шура 16 процент, фуаш 40 процент духкарIа доаьха лерхI. Цаьрел совгIа плаьнаьн тIех 8—10 процент хьаьйийй продукташ йоьха а еза вай.

ДIаьо а республика юрта боахаме хьаьъегаьна овсарне лаьхье лерхI.

Ухх пятилетке къаьстта теркам тIаьбохийтарйга механизаторийн кадраш кийчъра, колхозийн совхозаьн специалистийн кадрашца тIоагIьрга.

Берригча мехка а саьнна, вай республике а социальни мероприятийн йоькхха программа чаьхьаьккха лерхI. царца бахача ньаька реальни доходдаш лаьхьаьр, хьаьъегаьна ресурсехьа а дуккхарIа пайда эшар, фусамий хьалаш толлар, бахача ньаька дикагIа социально - культурийн бытовойн гIулаьх дар а долаш.

Финансировани ерригача мотгигашка гIолла ньаька тубаьлъ коммунальни культурно - бытовойн гIишлош хьаьлъяьрга дIаьдахийта лерхI 400 миллион сом совгIа.

ПланагIа хьаьлъаь а даьхьа, дIаьдаьл лерхI 900 эзар квадратни метр совгIа ньаька чубаьха цIеношш, 30 эзар моттийн йоьла школийн аданеш, 6 эзар моттийн йоьла берийн учреждениеш, 8 эзар квадратни метр газобензина, 1200 мальгII бола а больницеш хьаьлъе, драмтеатр, шера экран йоьла кинотеатр, цирк, лувчаьл йоьла бассейн хьаьлъеь, яьхьа, гроллейбуса хьаьлъеь, яьхьа, троллейбуса хьаьлъеь, яьхьа, трамвайа хьаьлъеь, Грозни мотоинвагIа станци хьаьлъе, уьхь шера Москва — Грозный яьха радиорелейни лини эксплуатаьца дIаьлла лерхI.

Къаьстагаьмхошта массе тайна гIулаьхь деш бокха болх бе беза.

Пхе шера рознични товарооборот 37 процент лаьхье а 1975 шера 580 миллион сомагга кхачийта а лерхI. Бахача ньаька ньаька бойлой гIулаьхьий боьрам 80—90 процент лаьхьлургба, хIаьта юрта—шоссэ совгIа.

Республикина хьаьлъяьна лаьтта уж дерригга декхарашкхоьчаьнчеьна кIезгIа халонашкийнгурашца, бакъдолаьнна а, мехдаьхьта чаьхдаьккхарга эша низбола массеьх установка, кхьйоьла объекташ.

Капитальни гIишлош хьаьлъяь хьара а тIоагIе а шерье а еза гIишлош хьаьлъяь баьа.

ГIишлошъерий сийлен декхар да гIишлош дика хьаьлъяь а яьха, эксплуатаьца дIаьлларг совгIа капиталовложений эффективность лаьхьер а.

Доьккхий декхараш латт IIилма - тохкама, дешара, проектни институтийн конструкторски бюройн коллективашца хьаьлъяьна. Iилма технический эффективность лаьхьеь, еза, IIилмахоьца производствена башка ца эшача проблемаш тIа шерашка балхьаш деши хьаьгIа цхьаьйоьла безача маьхьара разработкаш йIаьхьаьча хаьна, юкъе ца доьхийташ йоьла мотгиган дIаьлъе еза.

Шеррача масштабагIа дIаьболабе беза къахьеларга принципиально кердаьнчеьнарг, прогрессивни а, технологически процессаш хьаьра а уж юкъйолаьнара а, хIаьта иштта IIилмаьн техникаьнен эгIара кердагIа карагIаьнарга производствена юкъе доаьлдара болх.

Боьхка доархIам болаш да партийни организацеша Iилма коллективашца беш болча идейно - кхетамах болх лаьхьаьш эргабоьхьаш тоьбар, творчески IIилма лоьхьаш, лаьхьа организованость йоьла, вIаьш дIаьдехарга атмосфера хьаьхилийтар. Даьхен IIилма дикагIа йолча традицешца кагIаьш кхетаьнр.

Кертера дар да коммунизмн хьаьлъяьра юкъе IIилмахоьца доаьца даьхьа маьшта даьккъ.

ИйсларгIа пятилетке юртс болаьнне. Даьккъ а дарьтIаьнарг, хьаьйоьн продукташ духкарIа яхь лерхI.

Масала, шера юккъера даьрхIа 1971—1975 шерашка 474 эзар тонн йлат доаьккъарга 1966—1970 шерашка 422,8 эзар тонн йлаьккъа, 1975 шера 503 эзар тоннага а кхоьчарга да ка.

ИйсларгIа пятилетке шера юккъера даьрхIа баьшлаьрарш дIаьдехача пхе шера 108,5 эзар тонн хьаьхьаьча 139 эзар тонн доахкарга, соьмаш 60 процентн комсаш 40 процентн духкарIа йоахарга. Дуккха а духкарIа йоахарга хьаьйоьй продукташ.

Дикка дуккхарIа кийсьерстин юртболаьмна продукташ. Планаш совгIа доккхаргдар а даьрхIаьна 141 эзар тоннал кIезгIаьга а доаьцаш йлат доккхарга. ПланагIа даьрхIаьна дIаьлъеча пятилетке хиннарчу баьшлаьрарш 2,2-зза, соьмаш 1,6-зза, комсаш 1,4-зза, дулл 22 процент, шура 16 процент, фуаш 40 процент духкарIа доаьха лерхI. Царел совгIа плаьнаьн тIех 8—10 процент хьаьйийй продукташ йоьха а еза вай.

ДIаьо а республика юрта боахаме хьаьъегаьна овсарне лаьхье лерхI.

Ухх пятилетке къаьстта теркам тIаьбохийтарйга механизаторийн кадраш кийчъра, колхозийн совхозаьн специалистийн кадрашца тIоагIьрга.

Берригча мехка а саьнна, вай республике а социальни мероприятийн йоькхха программа чаьхьаьккха лерхI. царца бахача ньаька реальни доходдаш лаьхьаьр, хьаьъегаьна ресурсехьа а дуккхарIа пайда эшар, фусамий хьалаш толлар, бахача ньаька дикагIа социально - культурийн бытовойн гIулаьх дар а долаш.

Финансировани ерригача мотгигашка гIолла ньаька тубаьлъ коммунальни культурно - бытовойн гIишлош хьаьлъяьрга дIаьдахийта лерхI 400 миллион сом совгIа.

ПланагIа хьаьлъаь а даьхьа, дIаьдаьл лерхI 900 эзар квадратни метр совгIа ньаька чубаьха цIеношш, 30 эзар моттийн йоьла школийн аданеш, 6 эзар моттийн йоьла берийн учреждениеш, 8 эзар квадратни метр газобензина, 1200 мальгII бола а больницеш хьаьлъе, драмтеатр, шера экран йоьла кинотеатр, цирк, лувчаьл йоьла бассейн

КПСС ОБКОМЕН РЕВИЗИОНИ КОМИССЕЙ ОТЧЕТНИ ДОКЛАДЕХ ЙОЛА ПРЕНЕШ

Пренеех хьалхара къамаьл де лош ду КПСС Грозненсан горкома хьалхара секретара Н. Я. Правеньсана.

— КПСС обкома доклада тІа,— йоах оратора, — хьалхьхьал республикерна кхьаьгаьмкошца отчетни хана хьалхлаьца лаьтта организационни идеологически доклад хьоачашца парте областной комитета баьча балха кертІера достаманц, формаш, методаш. Доклада тІа йоаьлаьнна шифранен факташца кхаьта хьалхьох хьалхлаьца лаьтта декхаран керттера даькъе хьоачашдь хилар. Цо бохьу ду отчетни хана парте областной комитета ban болх удовлетворительни хилара предложени ала.

Парте областной комитетен пуи бюроси беча балха тІа нийса лаРхІа дезаш да ше беш болх болх мамотта дуьхьалІа парте ваг комоийн райкомийн йІоаІІаш а луьшаш бе гІерташ из хилар, моттигашца парта эша практически новкъаьстІа по деш хилар. Пленумашка, бюро хан-хаьнахь партийни комитетий отчеташца ладаийІаш. Парте областной комитета Пленуме воазда отчет доклад КПСС Грозненсан горкомо а. Оаха, йоах нов. Правеньс, организаторскии хьегамех балха бохьаш аьІара хьвІа деш дола новкъостаца хилара хьожжа маьрш ду пуи.

Цу дерригие а дика новкъостаца дир города экономика дегІайоалаяра, культурин гІишлоо хьалхьяра. Пхе шера промышленни продукци арахецар Грозне дегІаделнад 35 процент. Планал совгІа эра я хийца реализаци ях продукции 81 миллион совгІа сома маьхьа я.

Цу цифраша хьахьоях пятилетка дуьхьала турмалаш — мехьдаьттахоша, машинашъераша, энергетикаша, гІишлоопераша, яйтаа, ахачан, промышленности хьаьча доаькъой кхьаьгаьмхоша хьинар ахо да деш кхьаьхьайагІа. Партийни организацина бІаьстІа политическийн организаторскийн балха боарам лаьхбараш хьахинарг да из. Оаха, белгалдаькъех оратора, майрра ях тахан КПСС-ХХІІІ-ча съезда решенени партийни организацийн боснитость лаьхьхьа ара даьхьа дика влияни ях хиларах. Дуьхьаьчу партийни организацей балха тІа хиларца дарригоаьнна тІулаьх даьхьарІа, боахама а ваьнна, белгалдаькъех оратора, майрра ях тахан КПСС-ХХІІІ-ча съезда решенени партийни организацийн боснитость лаьхьхьа ара даьхьа дика влияни ях хиларах. Дуьхьаьчу партийни организацей балха тІа хиларца дарригоаьнна тІулаьх даьхьарІа, боахама а ваьнна, белгалдаькъех оратора, майрра ях тахан КПСС-ХХІІІ-ча съезда решенени партийни организацийн боснитость — политически вахара е хІара коммунистА ваьнгарадин роль лаьхьара бІаьхо оагІа, коллективе хьахинна дика кердадар нерин доаькъаьлелга.

Нов. Правеньс йоаьчча тайпара хьайоаьІІ «Старогрозненскаьа» партийни организацие опыт. Из керте латтача коллективана тІа яхача пятилетка ваьнна ваьнна толамашца дахарах Октябрьскийн революцие орден еиний, хІаьнз сийленца съезда хьалхара кхьаьгаьмга ваьтта йІаьхьо и я из.

Дуьхьа ца йоаьшшаш а ваьнна КПСС ЦК сонаьн тІа, йоах оратора, белгалдаькъехьгІ ду коллективе коммунисташ ни. Крамаровн Казенная керте латтача шин бурундтІаца бочагда дика опыт. Парте городской районни комитетаца хьаьда йоаьІ мероприятеш кийчьаьІ дикаЙйоаьчу бочагдеттаца бочагдийн опыт йоаьжжаьра. Мехьдаьттаца запасаш дегІайсалаяра а хьаьдокхуьш мехьдаьттаца дуьхьаІа хилийтара а керттера хьаьшш уж хилар хьегаьду оаха.

Бачкъа, йоах оратора, парте городской комитета хьегаьеш да хІаьзарца тано дІаьдехьеш тайпара болх ца беш йоаьа партийни организацеш хІаьз тІаьчу хьегаьеш ти тІаьнг. Цкъа перспективни планаш тІа горкомо белгалвьлахьа КПСС ТІа е ерригача партийни организацей денал лаьхьара до деанарни

ПІаьхо Н. Я. Правеньс дуьш партийни балха керттера лешаьх — кадрашца хьегам балаьрах, уж хьа а хеожа балха тІа дІаийсбаьрах, пар балха стиль методаш Іомаьнах, партийни паччаьхьлхенн дисциплина парте нийса лелеийтаьр цаьргара дуьхьаІа хьаьда хеьарах лаьца. Юкъерча ваьно хьалаца — нехьй начальникашца, бригадирашца, мастераша, аьлча производственна, наьха эттара гаргаІа латтача гІалхьоша беш болх болх хьаьшш тоьбе безилга белгалдаькъар но. Юкъерча звено кадрашца беш болх болх тоьбуча дуьхьаІа ваьхьа латтача хоржаьнн активе торо хотуьш коллективе постаьнца хьожабе йІаьш болчь кадрай резерва дикен тІоаьГІен база хилийтА.

Кепайоаьзнга гІоллца а уттадеш болча керттера лаьхьара пІ белгалдаькъех оратора ше кьамаьл деча, из да парте балха эффективность лаьхьаьнг лоп. ПІу даькъе керттера хьалех да партийни балха влияни ях елга тоьлаьр. Лешашка хьожача уж Іомаьлча дублированни на е гІертда деза, бизза пайда баьнголучча тайпарен оперативнаьца заседанийн е ер ча «ІеьнгІаьгІа» хьалхара чотах мамотта дуьхьаІа ях кІое еза.

Цул тІехьа нов. Правеньс белгалдаькъех ворода коммунисташа, хьаьжгамхоша кердача пятилетка плана Директивай проект дог оаьза хиина хьал а лаьца шоай бергера терках производства сесчаьхех бизза пайда эшара тІабкийта хилар. Грозненера промышленни предприятей коллективаша лаьрІаьа КПСС XXIV-ча съезд хьалхара ара а хиийца 4 миллион сома маьхьа чухнаьха йоаьача тайп-тайпарна продукцена реализаци е.

Январен февраран дахьаьча хьаьдаьна толамий итогаш биса, йоах оратора, гуш да дуьхьаІа йолча коллективаша шоаш деина доал дизза хьоачашдеца. Цхьаьбакъа, цхьаьлонна доаькъашца хІаьз а тІехьа духха хьоачашбоаьрашца да. Производствена планировку ена, менеджаьта продукташца реализаци ечеш уж дІаьхьаьдийтаьр хІаьз а нийсу хьоачашбоаьрашца. Уж тІехььарча хана буззама наьхьий Министерства наьхаллаш хІара дийнаьхь Іалашдийн менеджаьта чачІаьрхаршца эша цистернаш. Цунца дуьзаделна, аьлар оратора, Директивай проектан ювцача хана коммунисташа предложени тІаьг — Чечаьнен промышленно-производственни стаьнан хьалъе еза яхашкерда продуктопровод йаьлла еза яхаьнн.

Нов. Правеньс йоаьта дуьш Нохч-ГІалгІайчен стоицие ГІоьрод Грозный дегІайсалаяра перспективех, хьалхьегамхой бытовийн культурийн хІаьшташ хьоачашдара йоаьа объекташ сийлаьр хьалъе еза эксплуатаци ДІа яа еза. Цунна хилар белгалдаькъех цо. Бакъаьда, городской организацийн тоьбе да цу ГІоьрийн хьалхийнаьча кІеанга марш йоаьача средствеех пайда мишта эш хьожжаьн ТІаьхьожам доаттабара болх. Цунца цхьаьна къовсаш лоаттаьр беза капитальни ГІишлоошца структурера культурно - бытовийн сооружеенш хьалъара боарам хІаьнгуьл лаьхьгІа хилийтара.

Ший хьамаьл хьажжолаьн оратора тоьмм белгалдаькъех поартийн конференцена 26 эзар коммунист иолча Грозненсан отрядца парте областной комитета кулгаца КПСС XXIV-ча съезда хьалхьаьнга оттаьвеш дола декларацийн хьоачашдара гороД хьалхьаьнгой оарцІа бака вІаштІехьадаргхиларах.

Хьамаьл дан йІиндар парте Шалинсан районан хьалхьара секретара А. Ч. Осмаева. Пятилетка шерашца боахама а культурин гІишлоошъера а кулгалдеттА дика тоьаьнна хилар белгалдаькъех цо. Из дуьхьаьнна партийн организацей боснитость лаьхьхьара дьаьхье дика влияни ях хиларах. Дуьхьаьчу партийни организацей балха тІа хиларца дарригоаьнна тІулаьх даьхьарІа, боахама а ваьнна, белгалдаькъех оратора, майрра ях тахан КПСС-ХХІІІ-ча съезда решенени партийни организацийн боснитость лаьхьхьа ара даьхьа

КПСС ОБКОМЕИ РЕВИЗИОНИ КОМИССЕИ ОТЧЕТНИЙ ДОКЛАДЕХ ЙОЛА ПРЕНЕШ

(Йистедоалар. Доалаур 2-ча оагіо тіа).

гіішлоой материалашца, кирипшкашца Нов. Пазарова аьлар, мехкадьттахой шоацца ца доагіача тіулаккех мукъаблайітеа беза, царна торо яла еза шоай керттера дехкар — мехкн мамготтуа духгаіа мехкадьтта далара беррига низ тІабахійта. Мехкадьтта ІДакхуьхьлга а дикагІа ІІашІІехьалкхаца беза.

Мехкадьттахой дукхкача эзарех латтаран колективі ціеріагІа нов. Пазарова конференцией парте областной комитеран тешам бе-лар яйіслуш йола халонаш эша е еш шоашта хьалхаца латтаран дехкарех мехкадьттахой лоарХІабергзиларан гар керда толамаш доахаргзиларах.

Къамаьл де дош ду КПСС Ножай-Юрта райкома хьалхарча секретаре В. А. Янгульбаеева, Цо йоах КПСС обкома доклада тіа парте XXIII-ча сьеден цуі тІехьаГіа хиннча КПСС ЦК Пленумийн решеніеш кхочаштеш областной партийни организаце баьча балха мисс оагІоРхьарга анализ яй, керда, мІеллаГІа ешаелетка кхочаьчьарга иамкъош хьаьхьехад. Парте обкомен КПСС ЦК-ран решеніеша хьалтле а лелаеш, Ножай - Юрта районн партийни организаце, района бергрича кхьъеГамхоша цьаьдолда дакъа лаьцад республика планйін социалистически бераш еарнаш кхоачашдара ГІулакха юкъе.

Укх тІехьарча хана, белгалдоаккх оратора, лакхденнад кхьхьашцарча парторгзиларшай, Іуьрг хкаш, уж белгалаьлларш ІІоаг-ціна, дикагІіа нахаца хьалйінай, кьаьстта производстве хьалйа латтаранца. Дукхха а духхагІболча коммунисташа кхъьеГачіа, общественнен балха тІеІіа. Ваьнна тел, Усаево діадехаран боккхача бехкоткаме кетам кхочаштду. Райкома, юхььашцарча партийни организацей тІехьюмкаш кІіалхара далаш партийни вахара нормаех доаца кхьметтел лоадам боаца ГІулакхаш а.

Оаха кьаьстта теркам тІабохийт кхиччашцара дуьцилгге йоаннаш партийни поручениеш кхоачашкара. Парте райкома анализ йір юхььашцарча парторгзиларшца партийни поручениеш, цхьайолча мотиргашца уж коммунисташ ешаелетка, политически образоване хьакъеьха кийчбенна хилара доахІаш па бешш тиійна хилар гуча а дальхьаьрг. Цхьаьлча парторгзиларшца ешка кхочаьчьарга хилар. Масала, массаза а пайда эшаш новкъостаьхьа йола критика, порицаніа, хьалхе а Діадахійтар е укаміаш саійна йола партийни воздействие методех. Коммунисташ бакъьхьа а вьаьна, шийх лаьнна хиннга ГІалат е кхоачашбоаларш діаллаьхьа дуьхьа ха йолаш воалиеньа, цунна тіера партийни вьисканн діаяккха парторгзиларшца ца ха ца корайоаГіаш моттигаш я. Уж кхочашбоаларан оаха діадоах тхоай практически балха тІеХь.

Нов. Янгульбаеева дика доашхан дийцар партийни собранеш яра практике дикагІиунга доалаш хиннча хушмаех, кьаьстта Ярославски партийни организацеш боаа КПСС ЦК соцан арабаьлнаьчу тІехьаГіа. Хіаннз дуккагІйолча парторгзиларшца собранеш дика а массехь оагІоРхьа а кьаьхьаьг, уж кийчьаьра дуьхьа новкъостий юкъеоз, коммунисташа хан-ханнаьха діахойт тІаийца решеніеш кхочаьшьгр. Цу дерриг стІй инициативеш лъиняра ларкъдара, партийни организацей авторитен денал лаьддара.

Организаторскин массово - политически болх тоабар баьхьа доалаш районн партийни поручениеш толамаш даха йиш хилар ловмара, колхозий экономикен культурен аьхьчеча.

Ше йистеоалаш В. А. Янгульбаева хоам бир КПСС XXIV-ча съезда Директивий проект района кьаьхьаргоша чІоагІіа могаеш хиларах а ялат, тхьамка, баьдадаарш, лаьттаншца йийсла продукци дуьзгІа ешаелетка а ІІаьмча паччахьалхьенга дуьх дохкара ах шера план парте съезд хьеелла за ІІаьхочаш кхоачашье а чІоагІо яь хиларах.

Къамаьл де дош ду КПСС Грозненски райкома хьалхарча секретаре Ю. В. Сухорукова. Района кьаьхьаргоша кьаьстта дог ІІоІаьлла а доккхал дика а белгалдоаха діадаьхча керлаьнка ІІаьй республикин экономикен культурен лаьхьеш хинна хушмаш, яхаш дуьц ю. Уж толамаш общественнен партийни организацеш ца боккхача балха, цо районни юхььашцарчен партийни организацешца даьча новкъостаьа результат, республика кьаьхьагамхой волитически хьехатамаш кхаьхьагма хьинарн лаьддалара результат я.

Районин партийни организацеш, йоах діахо оратора хаьдаьна кхочашцир партийни балха тІехьаГіа. Леннисн принципашца Ингушан ГІулакх леладе дезаш хиларца, коллективностаца, ГІулакхаца хьаьлен леладе дезаш хиларца БКПСС ЦК указанеш. Цу тІехь райкома доккха новкъостаг діар 1968 шера «Грозненски райкома балта стиаьлн методоаш» КПСС обкомен боарос тІаийца соцамо. Райкомен юхььашцарча парторгзиларшцаеш практикана «Іоаттіа юкъеьлай перспективин планированин партийно - организационни а политически а балха кхьйола эффективни формаш.

Кіоаргзиларга а хьаьда а хьаьж юртобоаьрга проиьзведства 200 эффективность лаьхьара дешашка, производствена специализацийн концентрацин яра, цунна діаХо а интенсификацин яра хьаьхьеха цхьаьлда ловрХІаш ГІулакхаца діадо.

Парте областной комитето хьаьа а лоацаш, районе промышленнин ларда тІа доаяях дулх, шура доаяхьиігга, фуьц гуьллоьнг хьаьаьь бодаьл лаг чоттаьаь хьаьхарчи коа тІара оалхзаарашн доретаедгдоала комплексаш.

Цу дерригие оаланарга хурьмаш ду боллехй кьаьхьгамех психологин характера, кьа а ціоаГіа хламна тІаберзабаьн опетативнеГін болх белга партийни организацешкара діа а дех.

Беррига организацийн политически болх эргабьккха тоабе а кердача боарам тІа баккха а бешш хилар хьаьойт кердача витлетке оттадь а КПСС XXIV-ча съезда Директивий проекта тІа белгалдаьла а доала, района кьаьхьгамоша хкоачашде деза дехкараш. доккхий хиларца. Шера юкъьера лаьрХІа валовой продукци 28 процент, лаат 25 процент дукхагІа лаккха, дулх 24 процент, шура 40 процент, фуьц 60 процент, бымадаарш 56 процент дукхагІа кийче дерзі. Уж дехкарашн хкоачашдарн діадехарда хиларца ярйіоаца материально - технически беза хьаьлелга.

Кьаьстта тоаде деза совхозашца ГІишлоой хьаьлара деш доала кулгал, юртара ГІишлон база ЧІоагІеьлга.

«Сельстрой» трест юрта боахамее болх база тІаерзаеш еза ха эт-тай. ДикагІа е еза проектированн, «Гипросельхозпроект» институто керда технологи яа еза.

Производствена индустриализаціи яраш дуьрадаеш квалифицирований специалисташ — газовикаш, теплотехникаш, кхьбарашн кийчбара йоаХо е еза.

КПСС обкомн бюрогара оаха дех, йоах діахо оратора, Грозненски Пригородний районе болх-ца материальни база ІІоагІгара ГІулаккий комплексин планагга хьажар, шура йоаккха доахаш жап лебдалара хьаьхьаьра дешнн а кьоастаьеш. Районе доах юрта боахама министерства, «Сельхозтехника» объединене новкъостаГіа.

Ше йистеоалаш нов. Сухорукова йоах, района кьаьхьгамошца КПСС XXIV-ча съезда Директивий проект тІаийцар шоашта дуьхьа деза ГІулакх а лерХІаш, парте белгалдаьхьаран кхоачашде кийча а ба.

Трибуна тІа ца буруьв тохача балхий МалгІабика управленде мастер Х. А. Хамуранеа. Обкома хьалхарча секретаре С. С. Апрйткина яьхьа доклада тІа хьаьгІа хьаьстеш боахама дехкаран ІІоагІеьлгеш. Во найда эш техникаХ. арахецца продукцеца діадоар тахка ца Дуьхьа шурен дуьхьагІа дакхкхарен ціепхаштта дувца йийн йий, лагаьха саийна хуьз шера республика колхозашкен совхозашкен доахан дуьхььа 4 процент, жа 3 процент марра дийба ца-хилча?

Нохч - ГІалгІайне мехка эгтара йоккхачарех йола комсомол лелаеш хьаьгІар доаккхен район я. Цхьаьбакъда ца дьаьхье дукхъеьрзаьрех пайда эшаш ваьй.

Нагаьхь ешна республика дерригІаьнгашца ешаштта ешаштта тІаьн кортта боахама продукташ яхара лиаьнаш кхоачашдоре, вай тіаккха вайчаьхьажнера кхи тІа а 12 эзар тонн шура, 5 эзар тонн дуьз, 8 эзар тонн йлат, дукха а кхьйола продукци ехха хургьар.

Лаьтташтта мелиораціи яраш па дийнча дарганн. Цу ГІулакхара дукха средташн материальни ресурсашн діаяккхийтаьй, цхьаьбакъда ну дуьхьаьн латтаранца ешаелетка хьаьгІа а хьаьхочашдан. Дукккача боахаманца хий дехкача лаьттаашца боаца ГІьувкъам хий ца дехкача лаьттаашкарг ярзаш бен.

Укх тІехьарча ханна вай хьажа деза хіара предприятеш, хіара ГІишлонга, хіара боахамга, ГІишлоа йола ІІаьлаьмте йоккхий резервш керлаьча ешаелетка задаеш кхоачашьяра діаяхийта а еза.

ДіаХо нов. Гайрбекова дуьц колхозийн совхозийн экономика лакхьара, хьаьгІа эша товаращ дуьхьагІа ирахецца, юрта боха яра производствена юкъьеозара ІІаьрзашдеча эгтара а ловрХІаш барех юрта боахамга предприятеш промыслашн дегІайоаларг да, яхаш. Из деш хьаьстта тергам тІабахийта беза юртобоахамн бедаьл, хьаьн сомашн комарашн, юртийтера материалашн чакхьаьрга. Мотиргера партийнин советскин органашн декхарийта я из ловрХІаме доаг хьаьстта тІаьхьаьжІм лоаттаберГболаьн хьаьца.

Уж дехкарашн кхоачашдаро найгара массенгара а діадехарда партийни, боахама органаша тІаІІерта творчески хьаьхьеліга, боккха организаторски болх белга, министерстваш, управленеш, ведомствашн, къьаьгамхой депутатийн Советий районнин городскойн исполкомий болх эргабьаьхьа тоабелга.

Хьаьда хьеьсан лоаттаде беза волюнтаризм, бюрократизмаш, ешаштешен теркам боаца ГІулакх леладарца, оланнарга тоаде деза де оттадьар мишта хкоачашдоаг хьожилга, эший служебни декхарашн баьхьа саьга лични бола бехкоткам лаккде беза.

Советски исполкомаша тоабе беза организационно - массовин болх, лаьхде бірза Советий сессей лоарХІам, комиссеша бу болх, айбе беза. къьаьгамхошца хьаьлаьцка исполкомаьнгаш депутатаьнгаш ешаелетка отчеташ елга ІІалашде деза. Советаша доккха хьинар долиш болх бе беза боаца, финансоан, лаьттаьн доаш ю, экономеца, мотиргера промышленность дегІайоаларга, бытовой-социально - культурин учреждениена беча балха тІехь.

Шоайо ни, йоах ше къамаьл дьа йолаш нов. Гайрбекова, областной партийни организаце хьаьлелиїа, вай парте леннисн Центральн Комитета гонахьа ехьаьбина, Нохч - ГІалгІайнен къьаьгамхой Коммунистически партийн XXIV-ча съезда мабоаГІара нахьаьГюргзиларга.

Къамаьл ду шийнн производственни объединенеш партийни комитета секретаре В. А. Сергиенко. Геттара дикача итогашца нахьдода советски хьалхь парте XXIV-ча съезда, Объединенеш боахлошен специализацийн діадахча шера 23 оагІоре хкоачашкір йхе шера план, 15 декабре — юбилейин шера план.

Коммунисташа, ерригА а колектива гуш да парте XXIII-ча съезда, Центральн Комитета Пленумий решеніеш кхоачашьгаш хиларг. Производственни объединенеш хьаьр дагІа нийса хиларг. Пятилетке доккхий хьоькмаш даьхьаьл. Масала, продукци ДІайоаХийтаьна 78,8 процент, къьаьгаьна оасарне 43 процент, юкъьера алапи 32 процент лаьддиеннад. Боаца пайда 14-ца лаьддиеннад, ДІадахча шера 5,2 миллион сом а хилар яь.

Тхо боахам бабдадарашн — шура яккхара лостам болаш ба, эьина белгалдаьхьхар оратора. Колхоза бабдадарашн кхедрашца ГІаийнада доккхий декхарашн. Бакъьда ца ювш болх ювшн хьаьхьеду бабдадарашн па хьаьдан діаийдерзийй теш, яхаш. Соаньа гурахьа санна уж хьеьлеш лоаттадеш ешаелетка йіна ГІулакхаш ца ба-лаьгІ лелдеарашн а. Цунна тешаш ду детташ дола доахан тха дукхагІа дебора.

Колхозошца дика кхетаду юкъара ювш ца баьхьа ювш ювш. Ваше ІІаьра денна нна тІабохийтаьгІ-ташн къьаьгаьрах тийна долга.

Цар тІаГІерта кийчьо бІаьстенна трактораш, юкъьера а ювш-ца. Лаьттаьна дика хургдолаш кийчьаьа бІаьстІй діаяьочьа кулгуьрай фу. Гурахьа діаДийнача ялата йіннз водюкорка йІй. Лаьттанна тІаьаьа хургдолаш толамца хий дуьлдаш да.

Денгара ди массаза доал колхозе шеерлу съезда хьалхара яьхь. Кхаьшкен фермашцен болх бен бола къьаьгамхой ГІерт советски хьалхь а вахара материальни культурнин боарам дикхбара ювш шоашкара доагІа дакъа лаца. Хіама кхоллара ешаелетка оттадь ІІаьмнте ПОКХа программа «Іоаттіа могаю пар. Колхозни политинформаторийн агитаторийн декхача группа производственни ешаелетка ГІулакхаш ГІулакхаш ГІулакхаш а пайдаеттіа декхарашн.

Къамаьл де дош ду «Красный молот» завода котельщика СССР Лаьхьехьарча Совета депутата Н. Г. Рыженковна. Діадаьа, шу вай мехка геттара дика шу дар, йоах ю. Дерригача советски хьалхьша цхьана тха коллективо В. И. Ленин ваа бІаьа шу дизарна сийна къьаьгамна вахта лоаттаьйр. 560 болхьо, инженерно-технически болхло, ГІулакхера гаьленискен Юбилейн медаль сина на. Мехка мехкадьттахошца дика йоаз тха заводо аралеціі йола продукци. Лоашца хана оаха карадерзадир оборудование керлаьгІайна. Діаяхача пятилетке заводо ІІоаг-ціна ГІулакхаш ца ба-рудованн.

Объединене кертера дакъе Болх беарна новной бола кхаьнаьг ца, нелеш хІама дика цар мукъача хиларг, рациональни пайда эшара. Цехаш Грозне тайп - тайпарча районашца, болх беча мотиргА массехь километр гаьна ма нича хуьл лерттІа болх бен. Оратора парте обкомагара дех цехашн цхьаьн моттиге ешаштехара эгтара гаргІа йола помещенеш — ешаштрай кухння бергий приемникн объединенена хьаьлургйойлаш йоаГіаш йолча органашкара дерзар. Цо йинш хуьйлгІара хьаьгамга дерзар лакхьа, ваьна ешаелетка.

Къамаьл чяхьдолаш нов. Сергиенкос дех 1500 car бен болх хуьрйола шийнн фабрика Урусмартане хьаьлъя яккхійтар, специализацийн фусамаш чІоагІіа эшаш бола нахи квартираш ІІаьлашбара наха чубаха ціенош хьаьдаьгІ ГІулакхаш дакъа ловрХІаш хилара объединенена новкъостаг дар.

Сунженски района Ленина ціеріагІа колхоза бригадиран С. А. Асаева дийнар діаяхача пятилетке боахамо юртобоахама продукци дукхагІа боаккхаш паччахьалхенга йоахаш дадаьчьа ца. Из карагІадаьнга эгтара хьаьлара хьаьчьаргдолаш лаьтта хьаьдаьрах. Ялат хуьйлгІара, масала, ятке шера ГІетарга ГІара лерХІаш 17,2 процентнергара 20,4 процентнергара кхоачаш лаьддиеннад.

Къьаьстта белгалаш колхозе ухх тІехьарча ханна хиннга хуьцамаш, уж хилар юрта боахам йійара партеи правительстван пайдаде дола ГІулакхаш тІаьнар бахьан болаш. Колхозоша хьаьйар хьайбаьнта йола массеехь помещенеш, ялат лоаттадеш капитальни зернохранилище, зерносушилкаш, механическен мастерска, хьаьда, сушаш чахгбоаха завод, столовн. Хьаьдда довлаш латт культура ША. ДикагІа хуьлаш лаьт юртарчА къьаьгамхой бІаьг, лаьхьу лар ваьхара ба.

Из карагІадара бокхха лоарХІам болаш хилар колхозни парторганизацин. 72 коммунистах юкъйаьрзо доаннаш производстве болх беш 42 car ва. Керттерча участкашца оттабь ба уж, эгтара бехкоткаме ГІулакхаш тІаьдеш ларна. Цо ешаелетка ГІулакхаш тІехьаьлоах бергара колхозоХІана а бийза ешайда па эшаш хилар. Лоха а лаьтта лелдадеш, баьхьа мабоаГІара ешаелетка пайда эшаш оаха хий лелкача лаьттах. 1472 гектара тІара хьуьйкъьаьн лаьхьбаран хий дехка 300 гектар хуьз керда лаьтта карадерзадаран 1971 пеша доккхий кагІаьнгаш балхаш де деза — кхаьн шаьрде, хий лелка сеть бикала, шалкаьнгаш водоотводаш хьалте еза. Хий дилара ца тоьача техника йоаХо е еза хьалхе а. Цу дерригне тІехь тІоаннаш повкъостаа дар дех оаха парте обкомагара республика Министрийн Совета гарен.

Уж а кхыдола а деташ тоий ханнаьха кьоастадаро колхозна бийн хуьлгІара ешаелетка пятилетке юрта боахама продукташ дукхагІа яха а паччахьалхенга йоахка а.

Тха боахам бабдадарашн — шура яккхара лостам болаш ба, эьина белгалдаьхьхар оратора. Колхоза бабдадарашн кхедрашца ГІаийнада доккхий декхарашн. Бакъьда ца ювш болх ювшн хьаьхьеду бабдадарашн па хьаьдан діаийдерзийй теш, яхаш. Соаньа гурахьа санна уж хьеьлеш лоаттадеш ешаелетка йіна ГІулакхаш лаьтта дерзар лелдеарашн а. Цунна тешаш ду детташ дола доахан тха дукхагІа дебора.

Колхозошца дика кхетаду юкъара ювш ца баьхьа ювш ювш. Ваше ІІаьра денна нна тІабохийтаьгІ-ташн къьаьгаьрах тийна долга.

Цар тІаГІерта кийчьо бІаьстенна трактораш, юкъьера а ювш-ца. Лаьттаьна дика хургдолаш кийчьаьа бІаьстІй діаяьочьа кулгуьрай фу. Гурахьа діаДийнача ялата йіннз водюкорка йІй. Лаьттанна тІаьаьа хургдолаш толамца хий дуьлдаш да.

Денгара ди массаза доал колхозе шеерлу съезда хьалхара яьхь. Кхаьшкен фермашцен болх бен бола къьаьгамхой ГІерт советски хьалхь а вахара материальни культурнин боарам дикхбара ювш шоашкара доагІа дакъа лаца. Хіама кхоллара ешаелетка оттадь ІІаьмнте ПОКХа программа «Іоаттіа могаю пар. Колхозни политинформаторийн агитаторийн декхача группа производственни ешаелетка ГІулакхаш ГІулакхаш ГІулакхаш а пайдаеттіа декхарашн.

Къамаьл де дош ду «Красный молот» завода котельщика СССР Лаьхьехьарча Совета депутата Н. Г. Рыженковна. Діадаьа, шу вай мехка геттара дика шу дар, йоах ю. Дерригача советски хьалхь а вахара материальни культурнин боарам дикхбара ювш шоашкара доагІа дакъа лаца. Хіама кхоллара ешаелетка оттадь ІІаьмнте ПОКХа программа «Іоаттіа могаю пар. Колхозни политинформаторийн агитаторийн декхача группа производственни ешаелетка ГІулакхаш ГІулакхаш ГІулакхаш а пайдаеттіа декхарашн.

Декхар, бакъьда ювш, геттара чоьлхаш да. Бакъда тхо теш из толамца хкоачашдергзиларх.

Коллективе беш бола организаторскин хкетамех болх тоабара бойкха ловрХІам болаш да ешаелетка. Коммунистий собранеш а, кийчьаьлеш уж дІахьоллеш тоадер. Хан - ханнаьха собранеш е ГІерт партбюро, цига дуьн организационно - партийнин ешаелетка. Балха, боахама болаш эгтара ловрХІамера декхарашн. Цо дяка новкъостаг ду производствен общественнин вахарен коммунистий хьинар лаьддара.

Бакъда ниса хургдолаш, — йоах Діаяо оратора, — партийни балха тІехь деза хкоачашбоаларш да дийцаш. Дуьхьала Діадаьа деза парте XXIII-ча съездоп цуі тІехьаГіа хиннча КПСС ЦК Пленумийн Іоаг-ціна, ваьна. Из деш хьаьстта тергам тІабахийта беза юртобоахама. «Самашкинский» совхозе землеустройство чакхьаьлгаш, чакхьаьлгаш «Лермонтовский» совхозера землеустройстве проект. Уж дерригА дешаш кьоастадара новкъостаг ши тхона КПСС обкомагара, республика юрта боахама Министерстваьгара.

* * *

Конференце болх чакхдоалаш къамаьл дир парте обкома секретара С. С. Апрйткина.

Конференце могабар КПСС обкомо бен болх, областной партийни организаце арГІанара дехкаран оттадь шерра боаржабеш соцан тІа а лийна.

Трибуна тІа ва № 7 йолча Грозненски треста монтажни управленде парторгзиларан секретарь М. В. Сидельникова. Цо ешаелетка со вайташ, № 7 йолча Грозненски треста Ленина орден лелеача монтажни управленде коммунисташа ГІаьдилгар тха йоаГіаш КПСС XXIV-ча съезда дІхьадола толамаш дьаьа хакъьйодаш хилар діахойтаьа. Пхе шера план оаха хкоачашбоаргІ ГІишлонхочун Да ТІаьхьаьгІ. 1970 шера заьдаш ГІ ноябрь тІехьочаьнна хкоачашбоаргІ оаха.

Вай мехка хуьлаш йола технически революціи тха профессеера е кхьчьаьл. Болх бе йоаьлайітаьгІ лодолоца, турбоаьрзаш ІІаьшаГІхотташ йола поточни лини, трубопроводаш изоляціи еш йола автоматически лини. Из бахьан долаш къьаьгама оасарне 5—6-ца лаьхьенг, ГІай, пах мукъаблайітаьгІ халаца, кулгаша бена балхах. Шерра механизаціи яр бахьан долаш узлаш ІІашаГІхоттара хаьаш лоаьлгаьр, из болх дикагІа хилар.

Тха управленде къамаьл деш нов. Сидельникова белгалдаьккхиа мехкларх, цхьадола толамаш дьаьа дале а, партийни организацие кхетаду болх тоабара хіама а йолаш ГІ ю йоаьлгаьр. Дукха хкоачамбоацараш да соціалистически яьхь ІІаьшаГІхоккхачаьа, боагІаьча боарамех ю гойтара агитаціи, ладара бо кагІрполитаторех. Общежитешца пяттхьа мехкара болхаш управленде кулгалхойн общественнин организацийн виканаш.

Тха управленин ПТУ-5 йола боаьлгаьн а, аьлар діаХо оратора. Кьаьстгамна хаьара бовлара кийчбу оаха кагирзой. Оаха нийса діаІаьоажбарш тийна да пар дукха хіама. Цунна дуьхьа задеина чІоагІа іаттъаьш хуьл тха балха тІехь дьаьна ГІалатаьна кхоачамбоацараш.

Нов. Сидельникова йоаьца дуьц городской транспортан балхах. Уж тІехььарча ханна дика хьаьлийнай автобусийн трамвайийн парк, дукхха травмаш наьхьаьн лаьхьаьг. Старопромысловски районе йола нийх тоабаьб. Цу дерригне а йиш хилийтар боахлой діа-хоа кхуьлиьла тоадер, къьаьстта, «ниж» сеьхьатийна. Бакъьда нийслуш да тІехььарча состояниеаьна 7—8 автобус сеьа лаьтта, хІаьтта бІаьаг бола ма царга дьеьаш сатоадеш юкъьера остановкашца латташ хуьл. Из іаттъ бакъьа, хьаьстамгой бесам бохабу ю. Уж хкоачамбоацараш діадахара доала да хіама де деза горисполкомо.

Къамаьл до доаьл ду Ачхой-Мартана къьаьгамхой депутатий районна Совета исполкомна председателна нов. Л. Х. Джамбулатовайна. Берригача кхетадо шерра вийна ю Конституцийн 111-ча статьяе XXIV-ча съезда,—йоаьх оратора.— Хьалха теркам тІабахийтаьгІ общественнин производствена эффективность хьалха лаьхьаьгІ, болх-ца доаьл дара дикагІйола методашца юкъйолаьтара.

Районе цхьаьболх болх бабдаьнна чубаха ціенош хьаьлара, хІаьда ангта культурно-бытовой медицинскин учреждениена эшна помещенеш хьаьлара. Хьаьлъяй райбытомбината, поликлиника, фельдшерско - акушерски пункта йола керда зданеш, СьаьмгІашка хьайийлгаьй участкови больница, хьаьлъяй школа, йиъ школана хьаьІаьлда ціенош, 8 магазин, совета ІІ а районтан центр, кхьйола нах баха пункташ.

Ачхой - Мартана районо отчетин доклада тІа ях критика нийса ІІ ю йоаьр нов. Джамбулатовас. Районе кхоачашьшьаьр юртобоахама продукташ кийчьара яхе шера план. Шеишоштта хкоачамбоацараш да юрта боахамо, хьаьстта хьайийлгаьй боаьдаьн. Цхьаьбакъда кердача шера хьаьдарча бетта дінз пайда беш йола бе яьнна совхозаш, из чІоагІа ГІаьдиуттаьгІ да.

Ховш ма хиларца, шоашкара дьаьна ГІалат кхетадара, самокритика яр—цеца цхьа оагІув марр ю, йоах нов. Джамбулатовас. Де резераш белгалдар, практически декхарашн кхоачашдара хаьа оарнагІбарах—ца да хіаьз районин партийни организацен къьаьгашдаьр.

Кхетадо хоаьмгаьнна кулгаллара тодаьр, капитальни ГІишлоо хьаьлара районо совхозашца яхі тІа а средташ хьожара, планирование методаш зерагара дезаьрна уттадер нов. Джамбулатовас.

Оаха чІоагІа йоаьхо ю юрта боахама. «Самашкинский» совхозе землеустройство чакхьаьлгаш, чакхьаьлгаш «Лермонтовский» совхозера землеустройстве проект. Уж дерригА дешаш кьоастадара новкъостаг ши тхона КПСС обкомагара, республика юрта боахама Министерстваьгара.

* * *

Конференце болх чакхдоалаш къамаьл дир парте обкома секретара С. С. Апрйткина.

Конференце могабар КПСС обкомо бен болх, областной партийни организацие арГІанара дехкаран оттадь шерра боаржабеш соцан тІа а лийна.

«СЕРДАЛО»
3-ца оаг1, 2 март 1974 ш.

КПСС XXIV СЪЕЗДА ДИРЕКТИВАЙ ПРОЕКТАХ ЯЬЧА ДОКЛАДАХ ЙОЛА ПРЕНЕШ

1971 — 1975 шерашка СССР-а хьлкъа боахам пхе шера планагІа дегІаболаблара КПСС XXIV-ча съезда Директивай проектах ІоІча докладах яьча пренеех ЦахьХа кЪамаьл дир КПСС Ленинскин райкомна ЦахьХарча секретара Г. Ф. Галоваг. Цо дийлар КПСС райкомна пленум хьаІаьнна ЦахьХа ЦахьХа ЦахьХа а йолаш а йолаш Директивай проект юьйлаш хьаІийла партийнин собраешна хинна хьтарах, ц1у собраешка ЦахьХа лаьцад 30 эзар болхлочу, ГІулакхерча наха, инженерийн - технически болхлоша. Тахка а техка ерригача реверенех лайна эцара, производства экономически эффективность лаКхьара тІаераьнь боккха мах бола дукха предложеншна йьлар.

Дика а хеташ Директивай проекта тІе белгалдаьлькхаг йІаЦо планированийн управленин ер эргаДаккхара отдельда декларашн. Ин нийса да, ХІинца ЦахьХа ЦахьХа ен ЦахьХа ЦахьХа ЦахьХа